

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การศึกษาความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในกรุงเทพมหานคร ครอบคลุมเนื้อหาสาระที่สำคัญดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์กับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
3. เพื่อศึกษาองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ตามการรับรู้ของนักเรียน

สมมติฐานในการวิจัย

ความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์กับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนวิชาภาษาไทยมีความสัมพันธ์กัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ประจำปีการศึกษา 2531 ของโรงเรียนสังกัดต่าง ๆ คือ สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 5 โรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 3 โรงเรียน สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย 1 โรงเรียน และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จำนวน 7 โรงเรียน รวม 16 โรงเรียนละ 1 ห้องเรียน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

2.1 แบบทดสอบความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ จำนวน 3 ฉบับ ประกอบด้วย

2.1.1 การเขียนเรียงความโดยการบรรยายภาพ 1 ฉบับ

2.1.2 การเขียนเรียงความโดยการต่อเรื่องให้จบ 1 ฉบับ

2.1.3 การเขียนเรียงความโดยเสรี 1 ฉบับ

2.2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน การเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ ตามการรับรู้ของนักเรียน จำนวน 1 ฉบับ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย ไปติดต่อกับครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ หรือผู้อำนวยการโรงเรียน เพื่อขออนุญาตวันเวลาที่ให้นำแบบทดสอบและแบบสอบถามไปใช้ กับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นผู้วิจัยจึงนำแบบทดสอบและแบบสอบถามไปให้นักเรียนทำด้วยตนเองทั้ง 16 โรงเรียน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบทดสอบและแบบสอบถามมาวิเคราะห์ตามระเบียบวิธีทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Science) หาค่าเฉลี่ยของคะแนนการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ทั้ง 3 ฉบับ และหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์กับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนวิชาภาษาไทย โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) และหาค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามและองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ ตามการรับรู้ของนักเรียน แล้วนำเสนอข้อมูลที่วิเคราะห์ได้ทั้งสิ้นในรูปแบบของตารางและความเรียง

สรุปผลการวิจัย

1. ความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนทุกสังกัดในกรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงเป็นอันดับที่ 1 คือ เท่ากับ 55.1 อันดับที่ 2 คือ นักเรียนในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 54.0 อันดับที่ 3 คือ นักเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 51.0 และนักเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 47.2
2. ความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์กับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนวิชาภาษาไทย มีความสัมพันธ์กันในทางบวก ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.32
3. องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ตามการรับรู้ของนักเรียน
  - 3.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

นักเรียนที่ตอบแบบสอบถามมีจำนวนทั้งหมด 377 คน เป็นนักเรียนหญิงร้อยละ 70.56 และเป็นนักเรียนชายร้อยละ 29.44

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวนสูงสุดร้อยละ 54.11 มีอายุ 11 ปี จำนวนสูงสุดร้อยละ 87.80 พำนักอาศัยอยู่กับบิดามารดา

การใช้เวลาว่างที่บ้านของนักเรียน จำนวนสูงสุดร้อยละ 94.96 ใช้เวลาในการทำการบ้าน หนังสือที่นักเรียนชอบอ่าน จำนวนสูงสุด 83.29 เป็นหนังสือประเภทเสริมความรู้ และการดูโทรทัศน์ของนักเรียน จำนวนสูงสุดร้อยละ 19.90 นักเรียนดูโทรทัศน์ทุกวัน
  - 3.2 องค์ประกอบด้านครูผู้สอน

วิธีการสอนการเขียนเรียงความ ส่วนใหญ่ร้อยละ 79.84 ให้เขียนเล่าเรื่องตามความสนใจของนักเรียนและมีเพียงส่วนน้อยร้อยละ 6.10 ที่ให้เขียนเรียงความจากเพลง ส่วนอุปกรณ์ในการสอนเขียนเรียงความ ส่วนใหญ่ร้อยละ 71.35 ใช้ตัวอย่างเรียงความที่ดี และมีเพียงส่วนน้อยร้อยละ 26.53 ที่ใช้ของจริง

การกำหนดเวลาในการเขียนเรียงความ ส่วนใหญ่ร้อยละ 71.09 ให้นำกลับไปเขียนต่อที่บ้านถ้าเขียนในช่วงเวลาว่าง และมีเพียงส่วนน้อยร้อยละ 38.46 ที่ให้เขียนได้ทุกเวลาที่มีเวลาว่าง

การปฏิบัติก่อนการเขียนเรียงความ ส่วนใหญ่ร้อยละ 90.72 อธิบายเกี่ยวกับรูปแบบการเขียนเรียงความที่ถูกต้อง และมีเพียงส่วนน้อยร้อยละ 4.24 ที่ไม่มีการสนทนาใด ๆ ทั้งสิ้น ส่วนการปฏิบัติเมื่อเกิดปัญหาระหว่างเขียนเรียงความส่วนใหญ่ร้อยละ 96.02 ที่ตามครูผู้สอน และมีเพียงส่วนน้อยร้อยละ 12.73 ที่อาศัยการเดา และการปฏิบัติหลังจากสั่งให้เขียนเรียงความแล้ว ส่วนใหญ่ร้อยละ 95.49 ให้นักเรียนนั่งเขียนบนโต๊ะของแต่ละคน และมีเพียงส่วนน้อยร้อยละ 7.96 ให้นำกลับไปทำเป็นการบ้าน

การปฏิบัติหลังการตรวจเรียงความ ส่วนใหญ่ร้อยละ 74.27 นำข้อบกพร่องและสิ่งที่ต้องแก้ไขมาอธิบายหน้าชั้นเรียน และมีเพียงส่วนน้อยร้อยละ 1.06 ที่ให้คะแนนอย่างเดียว

วิธีการส่งเสริมการเขียนเรียงความ ส่วนใหญ่ร้อยละ 72.68 เห็นว่าใช้วิธีการให้กำลังใจและข้อเสนอแนะแก่นักเรียนที่ไม่ประสบความสำเร็จ และมีเพียงส่วนน้อยร้อยละ 33.95 ที่ใช้วิธีการจับประกวดเรียงความในห้องเรียน

3.3 องค์ประกอบด้านตัวนักเรียน

แนวคิดในการเขียนเรียงความ ส่วนใหญ่ร้อยละ 93.63 ได้จากประสบการณ์ของนักเรียนเอง และมีเพียงส่วนน้อยร้อยละ 44.56 ที่ได้จากการพูดคุยกับเพื่อน ๆ ส่วนเรื่องที่นักเรียนชอบเขียนส่วนใหญ่ร้อยละ 82.23 ชอบเขียนเรื่องจากความคิดและจินตนาการของนักเรียนเอง และมีเพียงส่วนน้อยร้อยละ 3.71 ชอบเขียนเรื่องสารคดีต่าง ๆ

ประโยชน์ของการเขียนเรียงความจากความนึกคิดของตนเอง ส่วนใหญ่ร้อยละ 85.94 เห็นว่าเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้คิดอย่างเสรี และส่วนน้อยเพียงร้อยละ 1.06 ที่เห็นว่าเป็นการเปิดโอกาสให้เห็นความสามารถของตนเอง

ส่วนสิ่งที่ยากที่สุดสำหรับการเขียนเรียงความ ส่วนใหญ่ร้อยละ 21.48 เห็นว่าการเริ่มต้นและสรุปเรื่อง รวมทั้งการวางโครงเรื่อง เป็นสิ่งที่ยากที่สุด และมีเพียงส่วนน้อยร้อยละ 0.81 ที่เห็นว่า การเขียนให้ครบตามจำนวนบรรทัดที่กำหนด

สิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการเขียนเรียงความ ส่วนใหญ่ร้อยละ 22.55 เห็นว่า หัวข้อที่ให้เขียนไม่น่าสนใจ และมีเพียงส่วนน้อยร้อยละ 4.24 ที่เห็นว่าสถานที่ที่เขียนไม่เหมาะสม สำหรับสิ่งที่ช่วยให้คิดเรื่องได้เร็วขึ้น ส่วนใหญ่ร้อยละ 77.72 ได้จากการอ่านหนังสือเสริมความรู้ และมีเพียงส่วนน้อยร้อยละ 19.90 ที่ได้จากการชมภาพยนตร์ตามโรงภาพยนตร์ต่าง ๆ

วิธีที่โรงเรียนควรให้การสนับสนุนการเขียนเรียงความ ส่วนใหญ่ร้อยละ 75.86 เห็นว่าวิธีการจัดการประกวดการเขียนเรียงความขึ้นภายในโรงเรียน และมีเพียงส่วนน้อย ร้อยละ 37.93 ที่เห็นว่าวิธีการจัดตั้งชุมนุมนักเรียนขึ้นภายในโรงเรียน

3.4 องค์ประกอบด้านผู้ปกครอง

การปฏิบัติร่วมกันระหว่างนักเรียน ผู้ปกครองและคนในครอบครัว ส่วนใหญ่ ร้อยละ 79.84 ทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน และมีเพียงส่วนน้อยร้อยละ 43.77 ที่อ่านหนังสือและ ดูภาพในหนังสือด้วยกัน

บุคคลที่ให้ความช่วยเหลือนักเรียนเมื่อเกิดปัญหาในการทำงาน ส่วนใหญ่ ร้อยละ 87.53 เป็นผู้ปกครองและส่วนน้อยเพียงร้อยละ 9.02 เป็นพี่เลี้ยงและคนงานที่บ้าน ส่วน วิธีการในการให้กำลังใจของผู้ปกครองส่วนใหญ่ร้อยละ 81.17 ให้คำชมเชย และส่วนน้อยเพียง ร้อยละ 4.51 ที่รับฟังแล้วนิ่งเฉย

ส่วนโอกาสในการพูดคุยกันระหว่างผู้ปกครองและครู ส่วนใหญ่ร้อยละ 44.83 พบกันเมื่อมีเวลาว่าง และส่วนน้อยเพียงร้อยละ 3.71 ที่พบกันปีละ 1-2 ครั้ง สำหรับเรื่องที่พูดคุย กันระหว่างผู้ปกครองและนักเรียน ส่วนใหญ่ร้อยละ 75.33 พูดว่ากล่าวตักเตือนในสิ่งที่ต้องปรับปรุง แก้ไข และมีเพียงร้อยละ 52.52 ที่พูดปรึกษาหารือปัญหาต่าง ๆ

การลงโทษของผู้ปกครองเมื่อนักเรียนทำผิด ส่วนใหญ่ร้อยละ 75.60 ใช้วิธี กล่าวให้กำลังใจและให้พยายามใหม่ และส่วนน้อยเพียงร้อยละ 12.20 ที่ใช้วิธีการลงโทษด้วยการตี

ส่วนสถานที่ที่ผู้ปกครองมักจะพานักเรียนไป ส่วนใหญ่ร้อยละ 88.06 พาไปที่ ห้างสรรพสินค้า และส่วนน้อยเพียงร้อยละ 11.94 พาไปต่างจังหวัด

อภิปรายผลการวิจัย

1. ความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์

เมื่อพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนในแต่ละสังกัด พบว่า คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่านักเรียนในอีก 3 สังกัด แต่ค่าคะแนนจัดอยู่ในกลุ่มอ่อน ตามเกณฑ์ของกระทรวงศึกษาธิการที่ผู้วิจัยตั้งไว้ ซึ่งอาจจะเป็นได้ว่า เกณฑ์การประเมินผลภาษาไทยของกระทรวงศึกษาธิการ เป็นเกณฑ์การประเมินจากทักษะทั้ง 4 คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ฉะนั้นเมื่อผู้วิจัยนำเกณฑ์เดียวกันนี้มาประเมินเฉพาะทักษะการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์เพียงอย่างเดียว จึงทำให้คะแนนที่ได้อยู่ในเกณฑ์อ่อน นอกจากนี้ จากการสำรวจองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ ตามการรับรู้ของนักเรียน พบว่า สาเหตุที่ทำให้การเขียนเรียงความอยู่ในเกณฑ์อ่อน อาจจะมาจกนักเรียนส่วนใหญ่เห็นว่าสิ่งที่ยากที่สุดในการเขียนเรียงความ คือ การเริ่มต้น การสรุปเรื่อง และการวางโครงเรื่อง ซึ่งตรงกับผลการวิจัยของ ผกา สัตยธรรม (2528: 147) ที่พบว่า ปัญหาในการเขียนเรียงความของนักเรียน ส่วนใหญ่ไม่เข้าใจคำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป นักเรียนให้ความเห็นว่า ไม่ทราบจะเริ่มเรื่องอย่างไรจึงจะสนใจให้ผู้อ่านอ่านแล้วเกิดความอยากอ่านเนื้อเรื่องต่อไป และจากการที่ผู้วิจัยได้ตรวจแบบทดสอบเรียงความเชิงสร้างสรรค์ทั้ง 3 ฉบับ พบว่านักเรียนส่วนใหญ่ยังไม่ เข้าใจถึงรูปแบบการเขียนเรียงความอย่างถูกต้อง จึงทำให้ได้คะแนนในส่วนของรูปแบบน้อยเกินไป นอกจากนี้ผลการวิจัยของ จิตต์นิภา ศรีไสย และ อัจจิมา เทวกุล (2526: 163) ยังพบว่า ปัญหาในการเขียนเรียงความ คือ ลำดับเรื่องวกวน และการเขียนสะกดไม่ถูกต้อง ส่วนสาเหตุที่นักเรียนเขียนเรียงความอยู่ในเกณฑ์อ่อน เพราะไม่มีความรู้ และไม่ค้นคว้าเรื่องที่เขียน จากความตั้งใจที่จะเขียนให้ดี เรียงลำดับความคิดไม่ถูกต้อง และไม่มีโอกาสฝึกทักษะการเขียนนอกเหนือจากเวลาเรียน นอกจากนี้การที่ผู้วิจัยกำหนดภาพ และเรื่องที่ต่อให้จบ ให้นักเรียนเขียนเรียงความ อาจเป็นเรื่องที่นักเรียนไม่สนใจ เพราะจากการสำรวจพบอีกว่า อุปสรรคต่อการเขียนเรียงความ นักเรียนส่วนใหญ่มีความเห็นว่า หัวข้อที่ให้เขียนไม่น่าสนใจ ฉะนั้นคะแนนจึงอยู่ในเกณฑ์ต่ำ ซึ่งตรงกับผลการวิจัยของ จิตต์นิภา ศรีไสย และ อัจจิมา เทวกุล (2526: 164) ที่พบว่า อุปสรรคในการเขียนเรียงความ คือ หัวข้อเรียงความไม่น่าสนใจ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ผกา สัตยธรรม (2528: 147) พบว่า นักเรียนไม่ชอบเขียนเรียงความเพราะไม่ชอบเขียนเรื่องที่ครู อาจารย์บอกไม่สนุก จำใจ

ต้องเขียนเพื่อต้องการคะแนน เป็นการบังคับ ถูกกำหนดหัวข้อ ทำให้แต่งไม่ได้ รู้สึกว่ายาก ไม่เหมือน
 ตอนเขียนโดยไม่มีใครบังคับ จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงเป็นที่น่าสังเกตว่า ความสามารถในการ
 เขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนอยู่ในเกณฑ์อ่อนแอเนื่องมาจากสาเหตุต่าง ๆ ซึ่งบุคคล
 ที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะครูผู้สอนควรให้ความสนใจ และพยายามหาวิธีการแก้ปัญหาดังกล่าว โดยการ
 อธิบายรูปแบบและยกตัวอย่างให้นักเรียนเห็นเด่นชัด และฝึกให้นักเรียนรู้จักวางโครงเรื่องก่อนที่จะ
 ลงมือเขียนทุกครั้ง และควรคำนึงถึงความต้องการความสนใจของผู้เรียนเป็นหลักด้วย จะทำ
 ให้นักเรียนเกิดความสนุกสนานต่อการเขียนเรียงความ อยากรู้อยากคิดและเขียนตามความนึกคิดของตนเอง
 ได้เพราะการเขียนสามารถสนองความต้องการของนักเรียนได้จะทำให้นักเรียนสามารถเขียน
 เรื่องราวได้อย่างถูกต้อง และเป็นไปในทางสร้างสรรค์อีกด้วย

ส่วนการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
 การศึกษาเอกชน ที่ได้คะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ การเขียนเรียงความโดยวิธีเสรี ซึ่งตรงกับผลการ
 วิจัยของ คำนึ่ง วิสัยจร (2526: 107-108) ที่พบว่า นักเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
 การศึกษาเอกชน (สช.) ได้คะแนนสูงสุดในการเขียนเรียงความโดยวิธีเสรีเช่นเดียวกัน
 นอกจากนี้เมื่อพิจารณาจากการสำรวจองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนการเขียนเรียงความ
 เชิงสร้างสรรค์ ตามการรับรู้ของนักเรียน พบว่า การที่นักเรียนในสังกัด สช. มีคะแนนในการเขียน
 เรียงความเชิงสร้างสรรค์โดยวิธีเสรีสูงเป็นอันดับหนึ่ง อาจเนื่องจากนักเรียนในสังกัด สช. ดู
 โทรทัศน์ทุกวัน ซึ่งจากการวิจัยของวันเพ็ญ ฤทธิกุล (2528) พบว่า รายการโทรทัศน์ให้ความรู้
 ด้านการเขียนและช่วยเพิ่มพูนทักษะการเขียน นอกจากนี้หนังสือที่นักเรียนชอบอ่าน ส่วนใหญ่เป็น
 หนังสือเสริมความรู้ ดังนั้นนักเรียนจะมีความรอบรู้ในเรื่องต่าง ๆ รอบตัวมากขึ้นกว่าการที่อ่านหนังสือ
 เรียงอย่างเดียว และยังสามารถนำความรู้จากการอ่านหนังสือมาใช้ประกอบในการเขียนเรียงความ
 ได้เป็นอย่างดี ส่วนวิธีการสอนเรียงความ ก็พบว่า ส่วนใหญ่ใช้วิธีการให้เขียนเล่าเรื่องตามความ
 สนใจของนักเรียน ซึ่งเป็นวิธีที่ทำให้สามารถใช้จินตนาการได้อย่างเต็มที่ ได้แสดงความคิดของตน
 อย่างอิสระ และก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ได้อย่างดีที่สุดซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ คำนึ่ง
 วิสัยจร (2526: 110) ที่พบว่า การเขียนเรียงความโดยวิธีเสรีจะทำให้นักเรียนได้ใช้จินตนาการ
 อย่างเต็มที่ และการวิจัยของ ผกา สัตยธรรม (2528: 143) ที่พบว่า การเขียนโดยเสรี เป็น
 การเขียนบรรยายตามความถนัดของนักเรียน และยังตรงกับความคิดของ ประเทิน มหาจันทร์
 (2519: 162) ที่เสนอแนะให้สอนเรียงความโดยวิธีเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เขียนอย่างสร้างสรรค์

เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกคิดและแสดงความคิดออกเป็นการเขียนให้ผู้อ่านเข้าใจ การที่นักเรียนได้มีโอกาสเขียนตามความต้องการของตนเอง โดยไม่ถูกบังคับให้เขียนทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นไม่เบื่อที่จะเขียน ทั้งยังเป็นการฝึกให้รู้จักคิดทำให้เขียนเรียงความได้ดีกว่านักเรียนที่ไม่มีโอกาสได้ฝึกคิดและฝึกเขียนด้วยตนเอง

ส่วนด้านการปฏิบัติหลังการตรวจเรียงความของนักเรียนแล้ว ส่วนใหญ่ครูผู้สอนจะนำข้อบกพร่องและสิ่งที่ต้องแก้ไขมาอธิบายหน้าชั้นเรียน ซึ่งเป็นวิธีทำให้นักเรียนทราบจุดบกพร่องของตนเอง และช่วยให้นักเรียนได้ทราบแนวทางแก้ไขงานเขียนของตนให้ดีขึ้นเรื่อย ๆ เท่ากับเป็นแรงเสริมที่ดีให้กับนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตต์นิภา ศรีไสย และ อัจฉิมา เทวกุล (2526: 165-166) ที่พบว่า ผลการให้คำติชมของครู เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้นักเรียนเขียนเรียงความอยู่ในเกณฑ์ดี นอกจากนี้ กิติยวดี บุญชื่อ (2520: 97) ยังกล่าวว่า การส่งเสริมให้นักเรียนเขียนโดยอาศัยแรงจูงใจจากภายในตัวของนักเรียนเองนี้ จะช่วยให้นักเรียนสนใจการเขียนและสามารถพัฒนาสัมฤทธิ์ผลด้านการเขียนได้

ในด้านความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการเขียนเรียงความ ส่วนใหญ่นักเรียนได้จากประสบการณ์ของตนเอง และนักเรียนชอบเขียนเรื่องที่เกี่ยวกับความคิด และจินตนาการของตนเองมากที่สุด ซึ่งตรงกับผลการวิจัยของ ผกา สัตยธรรม (2528: 143) ที่พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ชอบเขียนเรียงความตามหัวข้อที่นักเรียนคิดเองมากที่สุด และหัวข้อที่ชอบเขียน คือ เรื่องที่เขียนเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเอง และสอดคล้องกับคำกล่าวของ เบอร์โรว์ (Burrow: 1952) ที่ว่า นักเรียนที่มีความคิดสร้างสรรค์ ต้องการเสรีภาพในการคิดเรื่องที่จะเขียนด้วยตนเอง เพราะบ่อยครั้งที่การตั้งชื่อเรื่องให้เป็นเหตุไปยับยั้ง หรือจำกัดในด้านประสบการณ์ นอกจากนี้ผลการวิจัยของ พเยาว์ ทักษิณ (2523: 64) ยังพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกการเขียนที่นักเรียนเขียนได้อย่างอิสระมีความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกการเขียนที่ครูเป็นผู้กำหนดเนื้อเรื่อง จากเหตุผลดังกล่าวย่อมจะสนับสนุนการเขียนเรียงความโดยให้นักเรียนได้มีอิสระในการกำหนดหัวข้อและเนื้อเรื่องเอง ซึ่งจะทำให้นักเรียนได้ใช้ความคิดจินตนาการของตนเองอย่างเต็มที่ และทำให้นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาสูงขึ้นกว่าการที่ครูเป็นผู้กำหนดชื่อเรื่องให้ ซึ่งจากเหตุผลที่กล่าวมาเบื้องต้นก็สอดคล้องกับผลการวิจัยที่พบว่า ประโยชน์ของการเขียนเรียงความนั้น นักเรียนส่วนใหญ่เห็นว่าเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้คิดอย่างเสรี และตรงกับผลการวิจัยของ ผกา สัตยธรรม (2528: 145) ที่พบว่าประโยชน์ของเรียงความนั้น เป็น

ทางระบายความในใจออกมาให้หมด ทำให้จิตใจสบาย ผ่อนคลายความตึงเครียด ทำให้มีอารมณ์ดีขึ้น กล้าเรียน ก่อให้เกิดกำลังใจ ทำให้รักการเขียนหนังสือมากขึ้น ด้วยเหตุนี้ครูผู้สอนเรียงความจึงควรส่งเสริมให้นักเรียนได้มีโอกาสเขียนเรื่องได้อย่างเสรี ไม่ควรจำกัด ขอบเขตเรื่องที่เขียน และให้โอกาสนักเรียนได้แสดงความคิดของตนเอง ครูจะต้องยอมรับความคิดของนักเรียน ซึ่งจะทำให้ นักเรียนเกิดความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น ทำให้อยากสร้างสรรค์งานเขียนของตนเองให้ดีขึ้น และเกิดความรักที่จะเรียนวิชาเรียงความมากขึ้น

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงพอจะสรุปได้ว่านักเรียนในสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาเอกชน มีคะแนนเฉลี่ยในการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์โดยวิธีเสรี สูงเป็นอันดับหนึ่ง เพราะองค์ประกอบในด้านต่าง ๆ ดังกล่าวที่เอื้ออำนวยให้นักเรียนเขียนเรื่อง ตามความคิดและจินตนาการของตนได้อย่างเต็มที่

ส่วนการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์โดยเรียงความจากภาพนั้น นักเรียนใน สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ได้คะแนนเฉลี่ยสูงเป็นอันดับหนึ่ง ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ ใช้วิธีการสอนเรียงความโดยกำหนดภาพให้นักเรียนเขียนบรรยายภาพ ฉะนั้นนักเรียนในสังกัด ทบวงมหาวิทยาลัยจะสามารถเขียนเรียงความได้ดี ถ้ามีสื่อการเรียนการสอนมาประกอบในการ เรียน

2. ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์กับ สัมฤทธิผลทางการเรียนวิชาภาษาไทย

ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการเขียนเรียงความ เชิงสร้างสรรค์กับสัมฤทธิผลทางการเรียนวิชาภาษาไทย มีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติ เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่ค่าความสัมพันธ์มีค่าอยู่ในระดับต่ำ อาจเนื่องมาจาก สัมฤทธิผลทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนได้มาจากเกณฑ์การประเมินผลของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งวัดทักษะทั้ง 4 อย่าง ฉะนั้นคะแนนที่ได้จากการเขียนเพียงอย่างเดียวอาจจะมีน้อย แต่ได้คะแนน จากทักษะอื่น เช่น การฟัง การพูด หรือการอ่าน มาช่วย จึงทำให้คะแนนภาษาไทยของนักเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนคะแนนความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียน ซึ่งใช้เกณฑ์ประเมินผลของกระทรวงศึกษาธิการเช่นเดียวกัน มาประเมินการเขียนเรียงความเชิง สร้างสรรค์เพียงอย่างเดียว ไม่มีทักษะอื่นมาช่วย จึงทำให้คะแนนอยู่ในระดับอ่อน ซึ่งถ้าพิจารณา อย่างแท้จริงจะเห็นว่า ระดับคะแนนของความสามารถในการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ กับ สัมฤทธิผลทางการเรียนวิชาภาษาไทย มิได้แตกต่างกันมากนัก และค่าความสัมพันธ์ก็เป็นไปในทาง

บวกเช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เบนท์เลย์ (Bentley: 1966) ที่พบว่า ความคิดสร้างสรรค์มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งตรงกับงานวิจัยของ ทอแรนซ์ (Torrance: 1962) ที่ได้ทำการศึกษากับเด็กในระดับประถมศึกษา และพบว่า เด็กที่มีความคิดสร้างสรรค์สูง จะมีผลสัมฤทธิ์ด้านการเรียนเท่ากับเด็กที่มีสติปัญญาสูง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกรียงศักดิ์ พรานศรี (2516: 114) ที่พบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยสูง มีความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาสูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยต่ำ

ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนวิชาภาษาไทยสูง มีแนวโน้มที่จะสามารถเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ได้เป็นอย่างดี

จากผลการวิจัยนี้ แสดงให้เห็นว่า โรงเรียนและบ้านมีส่วนที่จะส่งเสริมให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ได้ โดยแสดงออกทางด้านการเขียน บรรยายความรู้สึกนึกคิดของตนเองออกมาโดยเสรีให้ผู้อื่นได้รับรู้และเข้าใจความนึกคิด ซึ่งทางโรงเรียนอาจช่วยส่งเสริมได้ด้วยการจัดการเรียนการสอนที่ไม่เข้มงวดเกินไป เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดความสามารถอย่างเต็มที่ และสนับสนุนนักเรียนที่มีความคิดสร้างสรรค์ให้พัฒนาได้ตามศักยภาพของนักเรียน เช่น ส่งเสริมและจัดหาหนังสือให้นักเรียนได้ค้นคว้าเพิ่มเติมการจัดกิจกรรมส่งเสริมด้านการเขียนที่น่าสนใจให้กับนักเรียน ส่วนทางด้านครอบครัว พ่อแม่ควรให้ความเอาใจใส่การเรียนของบุตร คอยติดตามและเป็นທີ່ปรึกษาเมื่อเกิดปัญหา โดยเฉพาะด้านการเขียน ควรส่งเสริมให้บุตรเกิดความสนใจในการเขียนให้มากขึ้น คอยให้กำลังใจอยู่เสมอ และที่สำคัญคือ ทั้งครูและผู้ปกครองควรจะร่วมมือกันช่วยพัฒนาทักษะการเขียนของนักเรียน ให้สามารถพัฒนาไปได้อย่างเต็มความสามารถ และเป็นไปในทางสร้างสรรค์ด้วย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนการเขียนเรียงความ

1.1 ในการจัดการเรียนการสอน ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกทักษะในการเขียนเรียงความให้มากขึ้น โดยเฉพาะการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ เพื่อให้นักเรียนได้แสดงความคิดของตนเองได้อย่างเต็มที่

1.2 ครูควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่กระตุ้น ชัยยุ ให้เด็กเกิดความรัก และสนใจที่จะเขียนเรียงความ เช่น จัดการประกวดหรือแข่งขันเขียนเรื่องต่าง ๆ ระหว่างเพื่อน นักเรียนในชั้น เพื่อให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นในการเขียน ทั้งยังเป็นการแลกเปลี่ยน ความคิดซึ่งกันและกันด้วย

1.3 ในการให้คำติชมแก่นักเรียน ครูผู้สอนควรมีความรู้เกี่ยวกับการเขียน เรียงความเป็นอย่างดี และเข้าใจหลักในการให้แรงจูงใจและแรงเสริมแก่นักเรียน เพื่อให้ นักเรียนประสบความสำเร็จในการเขียนเรียงความ

1.4 ในการสอนเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ ครูผู้สอนควรตระหนักถึง ประโยชน์ที่นักเรียนจะได้รับจากการเขียน คือ นักเรียนควรได้ข้อคิดที่เป็นคติในการดำรงชีวิต และครูควรส่งเสริมจินตนาการในทางสร้างสรรค์ที่ให้ความเพลิดเพลินแก่จิตใจของนักเรียน นอกจากนี้งานเขียนนั้นยังต้องก่อให้เกิดความคิดที่แปลกใหม่สำหรับผู้อ่านด้วย

1.5 โรงเรียนควรสนับสนุนและยกย่องนักเรียนที่มีผลงานการเขียนดีเด่น เช่น ส่งประกวดหรือเผยแพร่ภายในโรงเรียน เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนสนใจและเห็นคุณค่าของการเขียน มากขึ้น

1.6 ผู้ปกครอง ควรให้ความรักความเอาใจใส่การเรียนของบุตร คอยติดตาม ผลการเรียนและให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียน เพื่อช่วยกันส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาความสามารถของตนเองได้อย่างเต็มที่ โดยเฉพาะในด้านการเขียนที่เป็นไปในทางสร้างสรรค์

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรจะได้มีการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการสอนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ ในระดับประถมศึกษา

2.2 ควรได้มีการศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างความคิดสร้างสรรค์ในวิชาภาษาไทย กับวิชาอื่น ๆ เช่น วิทยาศาสตร์ ศิลปศึกษา ฯลฯ